

GDY CIAŁO NIEDOMAGA, CZYLI O UCZYNKACH MIŁOSIERDZIA CO DO CIAŁA

Cele lekcji – wymagania ogólne

- pogłębienie rozumienia uczynków miłosierdzia względem ciała;
- kształtowanie umiejętności diagnozowania problemów współczesnego świata i poszukiwania nowych sposobów pomocy;
- wdrożenie w sposoby realizacji miłosierdzia we współczesnym świecie.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- podejmuje refleksję nad wybranymi zachowaniami względem bliźniego;
- wyjaśnia, na czym polegają poszczególne uczynki miłosierdzia względem ciała;
- podaje przykłady konkretnych czynów będących realizacją poszczególnych uczynków miłosierdzia względem ciała;
- podejmuje refleksję nad własną realizacją zobowiązań, jakie wynikają z uczynków miłosierdzia względem ciała.

Wartości

- praktykowanie miłosierdzia w codziennych relacjach z bliźnimi;
- wdzięczność Bogu za otrzymane dobra materialne.

Propozycja realizacji

Wprowadzenie

Metoda – analiza sytuacji. Nauczyciel prosi, aby uczniowie dobrali się w pary lub trójki, i rozdaje karteczki z opisami sytuacji (załącznik 1). Następnie wyjaśnia, że zadaniem uczniów jest ocena postępowania bohatera pod kątem

moralnym i nazwanie go w syntetyczny sposób. Gdy uczniowie wykonają zadanie, nauczyciel prosi o odczytanie propozycji.

Podsumowanie: wszystkie zachowania opisane w analizowanych sytuacjach są dobre moralnie. Etyka katolicka nazywa je uczynkami miłosierdzia względem ciała. Lista tych uczynków została stworzona na podstawie wskazań moralnych Jezusa. Jest ona swoistą ściągawką, która pozwala na praktyczną realizację przykazania miłości bliźniego, ale można ją potraktować też pozakonfesyjnie jako test z człowieczeństwa.

Rozwinięcie tematu

Metoda – gadająca ściana. Nauczyciel umieszcza w łatwo dostępnych miejscach sali kartony z wypisanymi uczynkami miłosierdzia względem ciała (1 karton = 1 uczynek) i zapisanymi trzema poleceniami (załącznik 2):

1. Jak rozumiesz to polecenie?
2. Przykład konkretnego zachowania będącego wypełnieniem tego polecenia, które podjęliście lub doświadczyliście w swoim życiu.
3. Przykład konkretnego zachowania będącego zignorowaniem tego polecenia, które podjęliście lub doświadczyliście w swoim życiu.

Nauczyciel rozdaje uczniom karteczki samoprzylepne, na których mają zapisać anonimowo swoje przemyślenia na temat wypisanych uczynków (co najmniej dwóch), i zaprasza do wykonania zadania.

Podsumowanie: nauczyciel zaprasza kilku chętnych uczniów, aby stanęli przy kartonach i odczytali przyklejone do nich odpowiedzi. Po odczytaniu treści z danego kartonu nauczyciel rozwija myśli zapisane poniżej:

- głodnych nakarmić i spragnionych napoić – to wezwanie do troski o zaspokojenie podstawowych biologicznych potrzeb człowieka, aby przeżył kolejny dzień; zaspokojenie głodu i pragnienia jest ciągle zmartwieniem wielu osób na całym świecie; powinno być wyrzutem sumienia dla tych z nas, którzy marnują zasoby ziemi (jedzenie, wodę, rzadkie pierwiastki wykorzystywane w elektronice);
- nagich przyodziać – jest odpowiedzią na kolejną podstawową potrzebę każdego człowieka, jaką jest wymóg ubrania; Jezus wzywa nas, abyśmy zatroszczyli się o odzież dla najbardziej potrzebujących, ludzi żyjących w skrajnych warunkach, dzieci z patologicznych środowisk, a także uciekających przed wojną czy ofiary wypadków i kataklizmów; to wezwanie zachęca też do zastanowienia, czy na pewno potrzebujemy tylu nowych ubrań i jak o nie dbamy;

- przybyszów w dom przyjąć – to jeden z najtrudniejszych uczynków miłosierdzia, ponieważ jesteśmy przyzwyczajeni do akcji charytatywnych, gdzie często nie mamy kontaktu z konkretnym człowiekiem, a tu z przyjmujemy kogoś pod swój dach, kogoś nieznanego, nie rodzinę czy przyjaciół; to wezwanie wymaga od nas rezygnacji z wygody, oddania swojego łóżka, miejsca w domu, ale też przełamania strachu przed obcym;
- chorych nawiedzać – jest wezwaniem do prawdziwej troski o ludzi chorych i starych, którzy potrzebują opieki, ale też obecności i wsparcia;
- więźniów pocieszać – jest wezwaniem do odwiedzania więźniów i ofiarowania im nie tylko pomocy materialnej, ale również duchowej, która pomogłaby im stanąć na nogi po wyjściu z więzienia;
- umarłych pogrzebać – wyraża troskę o godność ludzkiego ciała nawet po śmierci, dlatego że ciało człowieka jest świątynią Ducha Świętego.

Zakończenie

Uczynki miłosierdzia względem ciała to nie tylko lista obowiązków chrześcijanina względem bliźniego, lecz także sprawdzian, na ile kocha się drugiego miłością miłosierną.

Notatka

Uczniowie formułują samodzielną notatkę w czasie, gdy nauczyciel podsumowuje zajęcia.

Korelacja z edukacją szkolną

- etyka – zalecenia moralne względem potrzebujących w różnych systemach etycznych;
- wiedza o społeczeństwie – pomoc humanitarna.